

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 12 korona
 Negyedévre 5
 Negyedévre 20

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyeszedék ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Siralom völgye.

— okt. 8.

Elkeseredés nélkül mondhatjuk, hogy Magyarország ez a tejjel-mézzel folyó világhíres dus föld igazi siralom völgye az osztrák katonai szellem bünei révén.

Hiába ring az arany kalász, hiába önti kinséit a föld méhe, a mező, az erdő. hiába bővelkednek vizei halakban, pusztái állatokban: az osztrák katonai szellem kopárrá tarolja, legázolja, sivataggá silányítja ezt az istenáldotta drága földet.

Az embernek könny szökik a szemébe, vérbe borul az arca, ököibe gyűrődik mind a két keze, valahányszor azt kénytelen tapasztalni, hogy jog, törvény, alkotmány, szabadság mind gyenge papiros-vár, délibáb-bástya a katonai durvaságok hihetetlenül merész erőszakoskodásai ellen.

Szinte azt kell hinnünk, hogy csak álmodjuk állami jogainkat, alkotmányunk erejét, nemzeti létünk lüktető önállóságát: a valóság pedig az, hogy szerencsétlen áldozatai, lenyűgözött rabszolgái vagyunk a legnyersebb katonai önkénynek, mely nemcsak durva, gonosz, hanem mérőben idegen is.

Ime itt van a szegedi forradalom, melyet a katonai tulkapás a legnyersebb rosszakarattal egy pillanatnyi habozás nélkül vakon és vadul zuditott a józan, hazafias szegedi polgárságra. Szinte úgy tetszik, mintha tudatosan csinálták volna katonáék ezt a hihetetlenül vakmerő támadást, csak azért, hogy a magyar népet mindenáron véres ellenállásra kényszerítsék s mintegy behajszolják a hadi állapotba.

A leghiggadtabb szemlélő is világosan látja, hogy a szegedi altábornagy gonosz szándékkal, bűnös elfogultsággal belegázolt a polgárság jogaiba, letiporta a kegyelet leg-

szentebb hazafiai érzelmeinek tiszta virágait, csakhogy a gyújtogató szándékkal fellobbantott emberi szenvedelmeket meggondolatlan cselekedetekre ingerelje.

Ha ez nem bűnös visszaélés a hatalommal, ha ez nem méltó a legpéldásabb szigorú büntetésre; akkor valóban nem tudjuk, nem uralkodik-e hazánkban ellenséges katonai abszolútizmus?

Siralom völgye szegény Magyarország, ahol ilyesmik egyáltalán történhetnek; a hol a katonai rosszakarat lépten-nyomon végig tobzódik a polgári jogokon, a kiontott polgári véren és még attól sem riad vissza, hogy éppen október 6-odikán, a legocsmányabb osztrák katonai büntény évforduló napján sértse meg a nemzeti kegyeletet.

Nem tehetünk mást: bizunk abban, hogy Csalány Géza altábornagy megbűnhődik gonosz cselekedetéért és hogy a derék szegedi polgárság példás elégtételt kap. Ez a legkevesebb, amit követelhetünk. Ha ez a bizalmunk nem volna törhetetlen, valóban kétségbe kellene esnünk Magyarország sorsa felett, melyet Klopik, Körberek és brutális altábornagyok gazdag Kanahánból kopár siralomvölgyévé pusztítanak.

Szmrecsányi püspök beiktatása.

Nagy-Várad ünnepe.

— okt. 8.

Azokból a fényes ünnepekből, melyek Nagyvárad városában ma végbe mennek, részt kér magának Debrecen városa is. Nemcsak azért, mert e nagy magyar metropolis tizenötezer katolikusa egyházi közigazgatás tekintetében Nagyváradhoz tartozik, hanem azért is, mert a nagyvárad püspökség oly közjogi pozíció, a melylyel vallási és hazafiai szempontból egyformán számolnunk kell.

Igaz, hogy úgy megyének, mint városunk törvényhatósága elégségesnek találta szent László városának új püspökét átiratilag üdvözölni és mindössze a debreceni kath. hitközség képviselteti magát a beiktatáson, de azért tudjuk és állítjuk mindkét törvényhatóságunk szilárdul megvan győződve arról, hogy a Vitéz Jánosok, Szaniszlók és Ipolyiok örökébe méltóbb egyént nem ültethetett a királyi kegy, mint Szmrecsányi Pált, a most beiktatandó új főpásztort.

Szmrecsányi figyelmét bizonyára nem kerülték ki azok a mozgalmak, a melyek a katolikus vallás terén szerte a világban napirenden vannak. Az Egyesült Államokban az amerikanizmus, Franciaországban a hitetlenség, Ausztriában a los von Rom mozgalom ezeket és száz ezeket szakítanak el a katolicizmus nagy egészétől. Miért? Mert nem akarnak számot vetni a kor szellemével, nem akarnak megrögzött konzervatizmusokból engedve a reformok terére lépni. Nem hitágozati vagy erkölcsi reformokat érünk. Nem szeretnők, ha e tekintetben félreértelnénk.

Azt értjük, hogy az egyház szolgálja ezeket a vallási elveket ne csak a temp lomfalai között hirdesse, a hol többnyire elesett öreg asszonyok és emberek hallgatják legtöbbször minden haszon nélkül hanem iparkodják azoknak társadalmi uton érvényt szerezni vallási egyesületek alakítása és főleg az által, hogy ő maga is társadalmi életet él.

Hisszük, hogy Nagyvárad új püspöke, a ki a felsőbb theológiát külföldön végezte, több évig állott az egri jogakadémia élén, mint igazgató, mint az egri érseki iroda volt főnöke otthon van az egyházi kormányzat terén, meg fogja érteni e tekintetben az idők szavát, utasítani fogja papjait, hogy ne csak a templomnak és iskolának éljenek, hanem társadalmi uton is munkálkodjanak, annyi val inkább, mert erős hitünk, hogy a vallás csak így képes eredménynyel megmérközni a paraut és ipar szocializmussal,

TOLNAY DÁNIEL

Debrecen, Piac-utca 49. szám,
 a főpostával szemben.

ajánlja legnagyobb választéku raktárát férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség.

Olcsó árak.

a melyek nemzetünk nagy kárára egyre nagyobb és nagyobb tért hódítanak.

Nemzetiségi szempontból új egyház megyéje teljesen azonos a régivel, melyet most hagyott oda. Itt is ott is a nemzetiségek tengere elnyelni készül a kicsiny magyar folyót. Bihar megye derék fajmagyar tanfelügyelője csak nem rég mutatta ki mindnyájunk nagy megdöbbenésére, hogy az utóbbi 25 év alatt Biharországban a magyarság nemcsak hogy tért nem hódított, de tért vesztett Hosszudszó, Ürögd, Árpád. Magyar Cséke tiszta magyar községekben ma csak a jegyző beszél magyarul, sokszor az is csak muszájból. E tekintetben is nagy munka vár az új püspökre. Az elhódított területeket vissza kell szerezni a magyarságnak.

Művelt papikar és hazafiasan gondolkozó tanítócsereg áll e tekintetben rendelkezésére.

S mi hisszük, hogy Szmracsányi, a kinek családfája visszanyulik egész az Árpádok korába, s a ki utóbbi exponált állásában is fényes tanujeleit adta hazafias gondolkozásának és a magyarosítás terén finom tapintatának, új állásában meg fog felelni e tekintetben is a nemzet jogos várakozásának.

Vallási és hazafiúi teendői mellett, kérjük ne vonja meg nagybecsű jóindulatát városunktól sem. Vegye pártfogásába kulturális és humánus intézményeinket, mert igaz, hogy e nagy magyar metropolisban csak tizenötezer ember vallja őt

főpásztorának, de legyen arról meggyőződve, hogy e tizenötezeren kívül az a másik hatvanezer, az egész Debrecen örül az ő megválasztásának és ma beiktatása alkalmával egyszívvel és lélekkel kívánja; légy üdvözölve szent László városának püspöki székén! . . .

A képviselőház kérvényi bizottsága tegnap délután 11 órakor tartott ülésében foglalkozott Szatmár-Németi szab. kir. város közönségének kérvényével, melyben a három évet kiszolgált katonák hazabocsátása sürgettetik.

Az ülésen Szentiványi Árpád elnök letele alatt résztvettek; Daróczy Aladár előadó, Abaffy Ödön, Bánffy Miklós gróf Babó Lajos, Boeskor Béla, Gorove László Hegedüs Károly, Horváth Gyula, Inkey József báró, Koller Károly, Mihajlovics, Nedelkovics, Révai Mór és Perényi Zsigmond báró.

Elnök a gyűlést megnyitván, előadó felolvassa Szatmár Németi szab. kir. város közönségének kérvényét és azon javaslatot teszi, hogy bár a hadügyi kormány intézkedése törvényes, tekintettel azon fontos érdekre, hogy több mint 40.000 ember a katonai szolgálatban viszatartatik, a kérvény adassék ki a honvédelmi miniszternek azaz a kormánynak.

Horváth Gyula nem kívánja vitatni hogy törvénytértés forog e fenn vagy nem, de az esetben, ha a visszatartás jogos, úgy a kérvényt irattárba kell tenni, miután azonban nézete szerint nem jogos, a kérvényt azzal kívánja kiadni a kormánynak, hogy a három éves

kiszolgált katonák azonnal hazabocsátására tegye meg az intézkedéseket.

Hegedüs Károly ehhez még hozzátenné, hogy a kérvényt pártolólólag adják ki sürgős intézkedés céljából.

Szentiványi Árpád óhajtáná, hogy ezen nagytfontosságú kérdésben egyhangú határozat legyen hozható és indítványozza, hogy a kérvény intézkedés végett adassék ki a honvédelmi miniszternek illetve a kormánynak.

Horváth Gyula csak az esetben fogadhatná el az elnök indítványát, ha a sürgős szó is belevétenék és akként lenne szövegezve a javaslat, hogy a kérvény sürgős intézkedés végett adatik ki a kormánynak.

Gorove László akként szövegezné a javaslatot, hogy a kérvény a dolog sürgős természeténél fogva adatik ki intézkedés végett a kormánynak.

Koller Károly sürgős intézkedés végett pártolólólag adná ki a kérvényt.

Horváth Gyula az egyhangú határozat lehetővé tétele céljából beleegyezik a pártolólólag szó kihagyásába, de a sürgösséghez ragaszkodik.

Bánffy Miklós gróf elégnék tartja, ha az előadó az ügy előadásánál hangsúlyozza a sürgösséget.

Előadó hozzájárul az elnök indítványához.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést és a bizottság tíz szóval négy ellen az elnök javaslatának elfogadásával kimondja hogy Szatmár Németi szab. kir. város közönségének kérvényét intézkedés végett kiadja a honvédelmi miniszternek illetve a kormánynak.

Képek.

Irta: Ritoók Emma.

Prologus. A tudós, Pompei egy átriumában, a márvány medence mellett csomó összetört mozaikot talált. Mindenképpen megkísérelte összeillesztgetni, de nem sikerült. Semmi értelme nem volt a színes darabkáknak, ha egymás mellé tette. Végre is megunt a dolgot, — hiszen ő a esatornázást tanulmányozni ment Pompeibe — és otthogyta az egészet.

Odajött egy vándorló, kopott poéta és ő elkezdte összerakosgatni, a színes darabkákat és elgondolkozott rajta: vajjon mi lehetett ez a fehér foltocska a zöld alapon; egy galamb szárnyának. egy asszony nyakának a folytatása? Es mert nem tudta összeilleszteni — hát hozzá álmodta a folytatását . . .

Vihar előtt. Az asszony kihajolt az erkélyen. Felette nehéz, ólomszínű volt az ég, valahol fent a magasban a szél rázta a leveleket, de lent még csend volt.

Ez az asszony várt.
Egyszerre egy szélroham végig se-

pert a kerten, a fák zugva hajoltak meg és egy letépett levél csapódott az erkély kőköcskéire.

Az asszony még jobban előrehajolt és élvezte a szélvihart, mely szétrombolta haját és belekeverte ruhája csipkéibe, végigsepergte homlokát, fedetlen nyakát és keblét. Mindig könnyebben lélegzett, mintha nehéz felhők, sűrű fátylak szakadtak volna le agyáról, szívéből . . . és repültek volna el a letépett csipkefoszlányokkal együtt. Mintha a vihar elsepergte volna homlokáról az emlékeket — szívéből a vádat gyűlöletet, szerelmet.

Vége mindennek. Nagyot sóhajtozott, — oly könnyűnek, oly boldognak érezte magát.

Nehéz, hideg esőcseppek csaptak arcába. Megfordult.

A nyitott erkélyajtóban a férfi állott.

Isa Pur és Chomuv Vogmue. Ketten vitakoztak. Az egyiknek megszámlálható kimutatható ősei voltak, a másiknak megszámlálhatatlan, ki nem mutatható ősei.

— Nincs miért dicsekedni, gróf ur. Önöknél egy élet legfejebb csak egy levél a családfán.

— Önöknél pedig, uram, — még annyi sem.

Ellenségek. A messze elterülő zöld síkságon állottak ketten, éppen két ut kereszteződésénél.

— Eljössz velem? — kérdezte a férfi.

— Nem! — felelte az asszony.

— Eljössz velem? — ismételte.

— Nem!

— Eljössz velem! — és megragadta a kezét.

— Nem! — rázta az asszony a fejét — és vele ment.

Vallomás. Izgatottan járt föl és alá a félhomályos szobában; igazán bosszankodott. Alig két perccel ezelőtt szerelmet vallottak neki. Neki! — Hamarjában nem is jutott, eszébe, hogy mennyi idős már régen elfelejtette számlálni az éveit.

Mig így föl s alá járt, lassankint besötétedett . . . Az asszony felesavarta a villanyt s gondolkozva áll meg a nagy tükör előtt . . . Azután felesavarta a tükör mellett levő lángokat is és lassan közelebb lépett. A fényes üveglap ragyogóan verte vissza arcát és alakját ő pedig kíváncsian, szinte kutató szemekkel vizsgálta saját tükörképét.

Őszi és téli ruhák

tisztítását

— Férfi ruhákat szakember javítja és vasalja. —

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal
ruhafestő és tisztító intézete,
Debrecen, Széchenyi-utca 42.

A debreceni határozat.

Szabadelvű pártunk július 28-iki párti határozata — melyről az egész országban mindenütt pártkülönbség nélkül a legnagyobb elismeréssel, sőt lelkesedéssel beszélnek — még mindig folytatja diadal útját. A hol a párt vezetőség nem tartotta zsebben a debreceni megkeresést ott mindenütt el is fogadták azt, elfogadva eddig száznál több tehát oly számos kerület, hogy ezek állásfoglalásától a szabadelvű pártnak a nemzeti követelések feletti véleményéről többé kétség nem lehet. — Csak két párt nem járult hozzá: a biharmegyei és a miskolci városi. De hát Biharról már a régi „Kis Tükör”-ben megvolt írva, hogy „Bihar hátrább marad” — Miskolcra pedig ismeretes határozata alapján — majd a jövő politikai földrajzában lesz meg írva, hogy még Biharra is hátrább marad.

Most az ország nyugati részéből Galántháról, kaptunk egy csatlakozó nyilatkozatot melyet pártelnökségünkkel a következő megkeresésben tudattak:

Debrecen szabad kir. város szabadelvű pártja tekintetes elnökségének

Debrecen,

A galántai választó kerület szabadelvű pártja folyó hó 4-én pártgyűlést tartott, a melyen egyhangulag és lelkesedéssel a következő határozatok hoztak:

1. A galántai választó kerület csatlakozik a debreceni szabadelvű pártnak f. évi július hó 28-án a nemzeti követelmények tárgyában hozott határozatához, és az abban felsorolt öt pontot még egy

Azután két kezével a márványasztalra támaszkodva . . . mindig jobban előrehajolva . . . me elégedett mosollyal nézett bele a fényes tükörlapba.

A gépek. Kék zubbonyos munkás ment fel a létrán a harmadik emeletig; a fedelet festette. A létráról, esüngött le a veres festékes veder s ő minduntalan odalt hajolt, hogy jól bemázolhassa esetjét. A nap égetően sütött, a munkás meg törölte homlokát és füttyölni kezdett . . . Egyszerre megszárdult és egy kiáltással hátrabukott a létráról . . .

Az aszfaltot felmosták . . . az összezsúrodult emberek elszédtek, csak egy vén asszony sopánkodott még egy darabig, míg a nap hirtelen felszikkasztotta a nedves foltot.

Egy másik kék zubbonyos munkás felvette az ecsetet, felment a létrán és az élő kéz folytatta a munkát ott, a hol a halott kéz elhagyta. A nap égetően süttött, a munkás megtörölte a homlokát és füttyölni kezdett.

Az idegenek. Sokáig keresték egy mást . . . a nő a férfit, a férfi a nőt. Egyszer — még egészen fiatalok voltak — mikor az egyik északra utazott, a

hatodikkal megtoldja, és pedig: magyar honos újoncok esketessenek fel az alkotmányra.

2. A galántai választókerület szabadelvű pártja azon alkalomból, hogy az országgyűlési szabadelvű pártja gróf Khuen volt miniszter elnöknek a képviselőház f. évi szeptember hó 29-én tartott ülésében az osztrák támadásokra adott választát tudomásul nem vette, melegen üdvözli az országgyűlési szabadelvű pártot és egyuttal

3. felkéri, hogy haladéktalanul megtéssék minden törvényes intézkedés, miszerint a három évet kiszolgált katonák azonnal haza bocsáttassanak.

Ezen határozatokat van szerencsém szíves tudomásvétel és hazafias pártolás végett bemutatni.

Kelt a Galántai választó kerület szabadelvű pártjának Galántán 1903. évi október hó 4-én tartott pártgyűléséből.

Dr. Pápay Gyula,

a pártgyűlés elnöke.

Dr. Jankó Zsigmond,

a pártgyűlés jegyzője.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 7.

A főrendiház váratlanul határozta el, hogy a képviselőház elnapolása alatt ülést tart. Már jóval tizenkét óra előtt meglehetősen számban érkeztek főrendek meg a parlamenti palota díszesebb részébe.

Az ülésnek különben a következő

másik délre. A két vonat elrohant egy más mellett, egyik a másiknak meglátta elmosódott képét a tovatűnő ablak üvegek mögött, de semmi sem figyelmeztette őket, hogy most látják egymást először . . .

A hegyek között találkoztak újra egy keskeny ösvényen. Szembe jöttek s a férfi egy lépéssel kitért a lefelé jövő asszonynak. Egymásra néztek s a nő tekintetében egy pillanatig valami köszönétfelé rezgett . . . azután tovább mentek, az egyik fel, a másik le. Még mindig nem ismerik fel egymást, nem emlékeztek rá, hogy már valaha találkoztak.

Az asszony a tengerparton ült és fátyolát izgatta ősz haja körül, melyet a parti szél megbontott. A férfi botra támaszkodva, öreges léptekkel közeledett; nagyon fáradt volt és mikor a padhoz ért, kissé megemelve kalapját, leült az asszony mellé. Színes vitorlák, gőzösök füstje szálló köd gyanánt siklott tekintetük előtt . . . Messze . . . Előre az életbe; ők pedig ott ültek, hallgatagon és fáradt tekintettel néztek ki a végtelen tengerre . . . Egyik sem sejtette, hogy most látják egymást utoljára . . .

napirendje volt: Elnöki előterjesztés. 2. Egy kegyelmes királyi kézirat kihirdetése. 3. Az igazoló bizottság jelentésének tárgyalása. 4. A gazdasági bizottság jelentésének tárgyalása. 5. A jegyzőkönyv hitelesítése.

Ezt a napirendet, a mely tulajdonképpen nem állott egyébből, mint egész sereg jelentésből, egy óra alatt, negyed egytől, negyed kettőtől tárgyalták le. A kormány nem volt jelen és egyetlen főpap sem.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Csáky Albin gróf.

A kormány tagjai nincsenek jelen.

Elnök mély fájdalommal jelenti be, hogy nagy gyász érte nemcsak a katólikus egyházat, hanem az egész polgári világot XIII. Leo pápa halálával. XIII. Leo iránt mély áhitattal és becsülettel adózott az egész civilizált világ, mert bölcsességével és nemességével megvilágította az egész földtekét. XIII. Leo július 20-án meghalt az egész emberiség gyászára.

Indítványozza, hogy a főrendek mély meghatottságuknak és gyászuknak jegyzőkönyvileg adjanak kifejezést. (Helyeslés.)

Ezután Kállay Benjamin közöspénz ügyminiszter és Hettyey Sámuel pécsi püspök haláláról emlékezett meg és kiemelte nagy érdemeiket.

Felolvasták ezután Széll Kálmán lemondásáról szóló kir. kéziratot. Ezzel kapcsolatban az elnök sajnálatosnak mondotta, hogy az új kormány programját a főrendiház, meg sem hallgathatta. Ez azonban precedensül szolgálni nem fog. A főrendiház jog és ügyköre értelmében a kormány programmal szemben nem szükséges, hogy a két Ház egyforma állást foglaljon. (Elénk helyeslés.)

Bejelentették ezután Hédervary má sodszori kinevezését miniszterelnökké, a ami azonban most már tárgytalanná vált. A kir. kéziratot állva hallgatták meg.

Felolvasták a kvóta megállapításáról Burrián István bárónak pénzügyminiszterévé történt kinevezéséről, Szapáry László gróf felmentéséről, Pejacsevics Tivadar gróf horvát bán kinevezéséről szóló kir. kéziratokat, továbbá Fajervagy Géza báró bejelentését, hogy főrendi tagságát ujítsák meg.

Hédervary főrendi tagságának felfüggesztését kérte, mert képviselő lett. Ronay Dezső báró lemondott fegyelmi bírósági tagságáról.

A Deák Ferenc ünnepségén a főrendiház az elnökkel testületileg jelenik meg.

A zalamegyei Deák ünnepre Ernuszt Kelemen vezetése alatt mennek el a főrendek.

Bemutatják végül a gazdasági bizottság jelentését a mely szerint a főrendiház tisztviselői drágasági pótlókat kapnak. — Az új ház összes évi költségei 235.256 koronára rugnak. Ezután hitelesítették a jegyzőkönyvet, mire az ülés véget ért.

A nagyérdemű hölgyközönséghez!

Szíves pártfogását kérve, maradtam Debrecen, 1903. szeptembe hóban teljes tisztelettel

Jungreiszi Mari.

Bécsi bevásárlási utamról hazatérve, szíves tudomására hozom a mélyen tisztelt hölgyközönségnek, hogy párisi és bécsi eredeti modelljeim megérkeztek. Legnagyobb választék női, gyermekkalapokban és arcfátyolokban. Atalakításokat a legnagyobb figyelemmel és gondossággal készítek.

KÖZIGAZGATÁS.

Az egészségügyi bizottság ülése. Az egészségügyi bizottság Körner Adolf tanácsnok elnöklésével ülést tartott tegnap délután a városház nagy tanácstermében, melyen több kisebb nagyobb fontosságú egészségügyi ügyet tárgyalt a bizottság.

EGYHAZ és ISKOLA.

× **A főiskolai szénior fegyelmi ügye.** Megirtuk, hogy a jogász iljuság Harsányi szénior ellen a könyvtárnok választáson elkövetett szabálytalan eljárása miatt fegyelmi vizsgálat s megbüntetés iránt kérvényt adott be a tanári karhoz. A tanári kar az ügyet megvizsgálás végett Dr. Erdős József ac. igazgatónak adta ki, a ki a tegnapi nap folyamán tartotta ez ügyben a tanárikihallgatást. Számos jogászt és hittanhallgatót halgat tak ki, és a vádnak több pontja beigazolást nyert. A tanuhallgatás és szembeállítás még ma is fog tartani, aztán Dr. Erdős igazgató tanárkari gyűlés elé terjeszti, mely már legközelebb határozatot fog hozni.

A szegedi harc.

— okt. 8.

Az ország érdeklődése a szegedi felháborító esemény felé fordult. Szegedi tudósítónk telefonon tegnap a következőket jelentette:

Szeged, okt. 7.

Leirhatatlan az az izgalom, a mely most eittölti a lelkeket nálunk. Egész éjjel alig aludt valaki Szegeden. Minden ablak ki volt világosítva s a szobákba zárkózott emberek a veszedelmet még rémségesebbnek látták. S fokozta az elkeseredést, a fájdalmas felháborodást és a dühöt, hogy jóformán alig volt ok, a melyivel a tegnapi véres összeütközésnek meg lehetett volna magyarázni.

A tanács rendkívüli ülése éjjel után egy óráig tartott. A legizgatottabb jele netek játszódtak le a főispán elnöklete alatt tartott tanácskozáson. A tanács határozatait titokban tartja, hogy az amugy is végsőkig elkeseredett lakosságot ne izgassa fel még inkább.

A város higgadt elemei nagy elismeréssel szólnak a tanács nyugodt, józan és okos magatartásáról. Ennek köszönhető, hogy tegnap Szegeden nem támadt olyan világgraszoló vérontás, amelynek következményeit ebben a pillanatban be látni sem lehet. A város vezető férfiai, Polczner Jenő képviselővel élükön, mindenütt ott voltak, ahol a nép jogos elkeseredése lángra lobbanásától lehetett tartani. Csittitották, megnyugtatták a népet és kérve kérték arra, hogy ne hallgasson a felháborodására.

Az utcákon ma teljes nyugalom. A katonaság egész éjjel talpon volt. Nem olt utca, amit ne tartottak volna csapa

tok megszállva; olyan volt a város képe, mintha ostromállapotot hirdettek volna Szegedre.

A sebesültek közül csak Babarezy József van kórházban, akit a lábán lőttek meg. A golyó tiszti revolverből ered az orvosok nyilatkozata szerint.

A város rendkívüli közgyűlésének idejét ma délben tűzik ki. Az egész város leirhatatlan izgalommal néz elébe, példás elégtételt és megtorlást várva a város képviselőinek határozatától.

A belügyminisztériumból eddig semmi intézkedés híre nem érkezett. A téparrancsnokság azonban eddig tizenhat sürgős táviratot váltott Béccsel és Budapesttel.

Az a hír, hogy a temesvári 61. gyalogezredet Szegedre rendelték, valótlannak bizonyult.

Szegedről jelentik a Magyar Távirati Irodának: Ma délelőtt első sorban a tanács tartott ülést, a melyen tárgyalták a törvényhatóság több tagjának azon kérelmét, hogy rendkívüli közgyűlést hívasson össze, a melyen a tegnapi eseményekért elégtételt követeljenek. A tanács a kérelmet áttette a főispánhoz, a ki holnap délután 4 órára tűzte ki a rendkívüli közgyűlést. Ez a közgyűlés meg lehetesen viharosnak ígérkezik, mert a város közönsége elégtételül Csallány honvédkerületi parancsnok eltávolítását követeli. Neki tulajdonítják ugyanis a Herodek főhadnagy nyugdíjazását is Körner katonai karmesternek ismeretes Kossuth nótá sfférből kifolyólag, a kinek egy zeneszámhoz állítólag Herodek írta a szöveget.

Ma a városban minden csendes. A tegnapi tüntetések alkalmával súlyosabban sebesültek meg Pottondy Miklós rendőrbiztos, a ki a fején szenvedett 8 centiméter hosszú sebet, Fersinczy Mátyás detektív, a ki a vállán sebesült meg, Varga István detektív és Seiber Miklós rendőrbiztos. Egy Krausz nevű embernek, a kinek egy golyó a lábába furdott, ma amputálni kell a lábát.

A katonai hatóság különben kijelenti, hogy sortűzet egyáltalában nem vezényeltek. A Marstéri kaszárnya előtt történt ugyan két lövés, de ez egy oláh katonai fegyveréből történt, akit egy kővel mellbe találtak és a ki e fölötti haragjában minden parancs vagy utasítás nélkül sűtötte el kétszer fegyverét. Ennek a katonának lövése sebesítette meg a fentemlített Krausz nevű embert. A szegedi katonai hatóság egyáltalán nem kért katonai segítséget a temesvári hadtest parancsnokságtól, táviratban csupán jelelést tett a hadtestparancsnokságnak a szegedi eseményekről. A tegnapi tüntetésben résztvevők közül a rendőrség 9 embert letartóztatott, a kiket ma két három napi elzárásra ítélték el. A katonai hatóság megindította a vizsgálatot arra nézve, hogy kiktől származik ez a koszorú, melyet a harmadéves katonák nevében a Kossuth szoborra tettek.

H I R H I K.

Napló.

Iparmúzeum nyitva minden vasárnap és ünnepnapon. *Nőegyleti szövő ipar tanműhely* nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Fizessünk községi adót.

Debrecen városa elhatározta, hogy nem fogadja el az állami adókat, a míg az ország ellenségei le nem szerelnek. A közönség azonban úgy értelmezi a határozatot, hogy községi adót sem fizet.

Igy aztán könnyen elfogyhat a város pénze. Ennek elejét akarja venni a városi hatóság, ezért a tanács felhívást intéz az adófizetőkhez.

A felhívás ez:

FELHÍVÁS

Debrecen szabad kir. város adófizető közönségéhez.

A mai törvényen kívüli állapot hatása Debrecen sz. kir. város háztartásában érezhetővé vált, amennyiben a város házi-pénztárának kiegészítésére megszavazott községi pótdadó és utadó: abból kifolyólag hogy az állami adók a törvényhozás által még ez idő szerint sem szavaztattak meg s így esedékessé sem váltak, igen csekély mértékben folyt be.

Mivel pedig az állami adók meg nem szavazása a községi adók esedékességére semmi befolyással nincs, elhatározta a városi tanács, hogy a községi adó és utadó hátralékos részletei azonnal behajtassanak.

Ennélfogva midőn ezt tudomásvétel végett közli egyben felhívja és figyelmezteti a városi Tanács Debrecen sz. kir. város adófizető közönségét, hogy a város szerződéses viszonyból eredő, emberbaráti oktatás és nevelésügyi kötelezettségeinek fennakadás nélküli további teljesíthetése végett, a már esedékessé vált községi és utadóját a városi adópénztárba mielőbb fizesse be, annyival is inkább, mert míg ez által egyrészt a város iránti kötelezettségét teljesíti s a közcélok előmozdítását elősegíti, másrészt a végrehajtás kellemetlenségeit is elkerüli és saját terheit is kevesebbiti.

A városi Tanács.

* **Személyi hírek.** Lenk Gyula budapesti kir. ítélőtáblai bíró és dr. Lenk Gusztáv, Jásznagykunszolnok vármegye főorvosa városunkban időznek.

* **Hírek a kamarából.** A kereskedelmi miniszter a kamara múlt évi záró számadását felülvizsgálta és jóváhagyva le küldötte a kamarának. Máramarosszigeten okt. hó 11-én nyitják meg ünnepélyesen az iparfejlesztő bizottság műhelyeiben

A maga nemében

KONTSEK GÉZA

páratlanul édes, kitűnő szagu muskotály passzatutti esemege szőlő

László Imréné
ujfehértói szőlő telepéről

kereskedésében kapható,

Debrecen, Kossuth-utca

készült háziipari cikkek kiállítását. A megnyitáson Szabó Kálmán jelenik meg a kamara képviselőjében. A jászberényi csizmadia és cipészek három alkalmi szövetségének egyesítése érdekében, (hogy a hadsereg lábelleni szükségletére tett ajánlatuk figyelembevehető legyen) okt. 11-ikére gyűlést hívott egybe a kamara a jászberényi ipartestület helyiségébe, a mely gyűlésen Grünvald segéd titkár fog a kamara megbízásából részt venni. A nyíregyházi cipészipari tanfolyamot a keresk. miniszter engedélyezte ennek és az ugyanott alakítandó bőripari szövetségnek létesítése érdekében Szávay kamarai titkár okt. 12-én Nyíregyházára utazik. — A kamara legközelebbi közgyűlése okt. 25-ike táján lesz, mely alkalommal a jövő évi költségvetés megállapítása mellett sok jelentős ipari és kereskedelmi ügyben kell a kamarának intézkedni. — A hazai kamarák titkárai Budapesten e hó 17-én közös értekezletet tartanak.

* **A tanári körből.** A debreceni tanári kör, mint az országos középiskolai tanár egyesület fióka a f. iskolai évben ismét megkezdi működését. Szombaton, e hó 10-én d. u. 4 órakor tartja alakuló gyűlést az ev. ref. kollegium tanácstermében, a mikor a kör megválasztja tisztikarát, de egyúttal dr. Gulyás István felolvasást is tart az új gimnázium utasi tásokról. A gyűlésre a kör t. tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

* **Magyar név.** Hörl György a Debrecen vendéglőse nevét belügyminiszter engedélyvel Harangi-ra változtatta.

X. Pius első enciklikája. X. Pius pápa most adta ki első enciklikáját. Az enciklikában a pápa megemlékezik megválasztásáról s kifejti, hogy mennyire visszariadt attól, hogy XIII. Leó utódja legyen. De belenyugodott Isten akaratába. Isten mindenhatóságára támaszkodva a pontifikátusra hivatván, nincs más programja, mint hogy mindent helyre állítson Krisztusban oly módon, hogy Krisztus minden és mindenben legyen. Lehetnek emberek, kik titkos szándékokat keresnek a mi lelkünkben — mondja Pius pápa tovább — hogy azokat fő diélokra és pártóhajokra kihasználják. De hogy minden alaptalan reményt csirájában elfojtsunk, kijelentjük, hogy semmi más nem akarunk lenni és nem leszünk mint Isten szolgálója, aki reánk bízta a szent hivatást. A püspökök közreműködését kéri ezután; sajnálja a harcot, melyet mindenütt Isten ellen visznek és azt mondja, hogy a fűszert vissza kell vezetni az egyházi fegyverhez és utmutatást kell neki adni. Ajánlja, hogy az ifjuságot, különösen azt, mely a papi pályára van szánva; ily értelemben neveljék. Kívánja, hogy a katolikus társaságok a városokban és a vidéken szaporodjanak és példát adjanak a keresztény életre. Az egyháznak, melyet Jézus Krisztus alapított, teljesen és egészen függetlennek kell lenni minden külső uralomtól. Midőn ezt a szabadságot követeljük, nemcsak az egyház szentelt jogait óvjuk meg, hanem a népek általános javáról és biztonságáról is gondoskoduk. Végül pápai áldást oszt a pápa.

* **Elfojtott tűzveszedelem.** Nagy tűzvész keletkezhetett volna abból a tűzből, melyet tegnap délelőtt oltott el a tűzoltóság. Alig pár perccel 12 óra előtt értesítették a tűzoltóságot, hogy a Csapó utca

29. sz. Derzsy féle háznál egy csomó tőrök meggyuladt. Publig Ernő vezetése alatt azonnal kimentek a tűzoltók s a tüzet, mely már a szomszédos istállóba is belekapott, eloltották.

* **A levélhordó merénylőjének nyomában.** Budapesti tudósítónk jelenti: A szerencsétlen pénzkézbesítő támadóját tegnapi hiába kereste a rendőrség. Tegnap d. e. a Bem utca 34. sz. ház egy lakója bejelentette a rendőrségnek, hogy Zsoszán Zsófi cselédleány azt állítja, hogy a kirabolt és baltával leütött Boda István támadóját ő jól ismeri s hogy ez a hiába keresett ember az ő szeretője Gyalog Mihály mészáros, a kivel most feszült viszonyban van. Az őrszem jelentést tett Kracsányi Kálmán kapitánynak, a ki Zsoszán Zsófit rögtön kihallgatta. A cseléd ismételte előbbi állítását. Elmondta, hogy neki Gyalog Mihály a merénylet utáni napon pénzt adott s bevallotta, hogy ő ütötte le a levélhordót. Erre Gyalog Mihályt is előállították, a kire a személyleírás nem illik, de Zsoszán Zsófi ezt azral magyarázza, hogy Gyalog azóta lenyiratta a bajuszát s a rablást áruházban követte el. E vallomás után szembevitették őket. A mészáros legény mindent tagadott, a szeretője azonban szemébe mondta, hogy ő a rabló, mert neki beismerete. A rendőrség most szembesíteni fogja Gyalogot Bodával és azzal a vas kereskedő segéddel, a ki a baltát akkor eladta.

* **Veszedelemes kut.** A hasihagymáz sűrű előfordulása miatt dr. Sárváry Gyula tisztí főorvos megvizsgálta a kutakat. Ezek közül a Pacsirta utcait fertőzöttnek találta és ezért megtiltotta, hogy a kutvizét használják.

* **Az angol posta.** Anglia postaforgalma olyan óriási méreű, hogy más államok messze mögötte maradnak ebben a tekintetben: kétezeröttszáznyolevan millió levelet és négyszáznyolevan millió levelezőlapot szállított egy év alatt az angol posta. Egy emberre 61 levél és 12 levelezőlap esik. Könyvesomagot 810 milliót (fejenként 19) és újságot 176 milliót (fejenként 4) szállított az angol posta. Postasomag 91 millió adatott fel. Hibás címzés vagy más okból huszonötmillió levelet és csomagot nem lehetett kézbesíteni és ezek között igen sok pénzküldemény is volt, ami arra mutat, hogy az emberek évről-évre hanyagabbak lesznek a címzésben. Még csodálatosabb az, hogy négyszázezer küldeményen éppenséggel még cím sem volt és ezekben összesen nyolevankétezer dollárt találtak. 325 ezer nem kézbesíthető ajánlott levélben 95 ezer dollár készpénzt és 3 millió hatszázezer dollár utalványt és bélyeget találtak. A közönség hanyag csomagolása miatt a levelekből hatezer dollárnyi pénz, 127 ezer dollárnyi utalvány és kilencvennégyezer elküldött tárgy veszett el.

* **Halálozások.** A helybeli anyakönyvi hivatalnál tegnap jelentették be ez évben az 1500. halálesetet: Kanizsay Endre ev. ref. 42 éves lelkész és néptanító. A tegnapi többi halott Jabloncai Gábor róm. kath. 77 éves, Tóth Margit ev. ref. 10 hónapos, özv. Inoédy Józsefné ev. ref. 75 éves.

* **Két jó barát.** Nagy volt a barátság Mike Sándor és Károlyi Sándor között.

Hanem a nagy barátságuk vége szakadt a vásárban, hol egymásnak estek és véresre verték egymást. A központra kísérték őket és a két druzsa még a bűnügyi osztály udvarán sem nyugodott s ha szét nem választják őket, ismét vér folyik. A két legényt lezárták.

* **Megkerült az asszony.** Nehány héttel ezelőtt eltűnt Farkas Imre hajdusámsoni lakos felesége. A rendőrség hiába kereste az asszonyt. Végre tegnap délelőtt a Piac utcán találták — sétálva. — A hűtlen asszonyt további intézkedésig a rendőrség börtönébe zárták.

* **Tolvaj talyigás.** A Rákóczi utcai hordóvásáron Kovács Károly járási iktató 7 hordót vett, azokat talyigára rakatta s meghagyta a talyigásnak, hogy kövesse. Kovács a Burgondia utcába ment, a talyigás azonban a Csapó utcán meglépet. Kovács Károly a rendőrség felé jelentést tett, a talyigás számát is megmondta, de Dobos biztos kiderítette, hogy a talyigás hamis számot használt. Dobos mindamellett nyomára jött a hordóknak és azokat a Verbőcei utca 20. számú háznál meg is találta. A tolvaj talyigást feljelentették lopásért az ügyészségnél. A hamis számért a rendőrség fogja megbüntetni.

* **Elveszett.** Tegnap este a Piac utcának Kossuth és Szent Anna utcák közti részén két varrólány elvesztett egy csomagot, melyben egy ruhára való selem és más efféle apróság volt. A két szegény leány kéri a becsületes megtalálót, hogy a csomagot juttassa el a Szabadság kiadóhivatalába.

* **Rövid hírek.** *Napoleon unokahuga színésznő.* Egyik new yorki színház csilagja miss Quina Oldeastle, tulajdonképpen Castelvechio grófnő, atyja Napoleon Lajos hollandi királynak egy szép római leánnyal kötött morgonatikus házasságából származott fia volt. — *Jégeső októberben.* Felsőőr vidékén a múlt vasárnap nagy dörgés és villámlás között oly sűrűn esett a jég, hogy a földet 5 cm. vastag rétegben fődte.

* **Zene estély az Angol királynőben.** Ma esütörtökön este tartja Rác Károly nagyszabású zeneestélyét az Angol királyné éttermében, mely alkalommal a népszínházban már eljátszott Dankó nőtákat fogja huzni.

Kaiser Salamon Debrecen, Hatvan utca 2. szám. Résfelfizetésre minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, úri, női divatárak, fehérneműek, férfi, fiú és leányruhák, tükör és képek raktára.

* **Olvasóink figyelmébe ajánljuk, hogy** színehagyott avagy elpiszkolódott ruhákat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztitassák. Főüzlet Batthányi u. 2. sz. a. Műhely vár u. 7. sz. zenadésorán.

* **A tifusz járvány ellen legbiztosabban** óvakodhatunk, ha avasujfalusi Oroszlánvizet isszuk. Orvosok bizonyítják, hogy az Oroszlán savanyuvíz minden bacillus tól menten tartja az emberi szervezetet. Az Oroszlánviz a legolcsóbb savanyuvíz. Egy üveg ára 6 kr. Kapható egyedül a Schwartz-féle dohánytözsébe Piac-utca 29. a. városházával szemben.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rác Károly zenekara játszik.

A válság.

Széll Kálmán a királynál.

Széll Kálmán megjelent a királynál, de kormányalakításra megbízást nem kapott.

Távirati híradásaink a következők:

Bécs, október 7. Széll Kálmán kihallgatása 11 órától délután háromnegyed 1 óráig tartott. A kihallgatáson a leendő kormány programjáról volt szó, de Széll kabinet-alakítása szóba sem került.

A félhivatalos Bud. Tud.-nak jelentik:

Bécs, okt. 7. Széll Kálmán volt miniszterelnök ma reggel 7 órakor ide érkezett és a Sacher-fogadóban szállt meg.

Az ő Felsége személye körüli minisztérium erről értesülvén, jelentést tett a kabinetirodának, a mely Széll Kálmánnal tudatta, hogy ő Felsége a király ma délelőtt 11 órakor fogja magánkihallgatáson fogadni.

A volt miniszterelnököt számosan keresték fel, a kik előtt kijelentette, hogy kihallgatásának sem lefolyásáról, sem eredményéről semmiféle közlést sem fog tehetni, mert előreláthatólag ma még semmiféle döntés nem történik és az ő Felsége elé terjesztendő jelentése nem a nyilvánosságnak van szánva. Csak annyi szívárgott ki, hogy Széll Kálmán jelentése a pártok helyzetéből és a katonai programból kiindulva azokat a reformokat fogja kidomborítani, a melyeknek megengedése az obstrukció leszerelésének lehetőségét megadná.

Bécs, okt. 7. Széll után a király megint Körbert fogadta. Ugy látszik a magyar válság állandó balvégzete marad, hogy minden magyar államférfi után nyomban az osztrák miniszterelnök kihallgatása következik. Hogy a válság megoldása milyen irányban fog történni, azt e pillanatban senki se tudja.

Nagy tűz Szoboszlón.

— okt. 8.

Tegnap délután riasztó hír izgatta fel a város közönségét: Szoboszló lángokban áll!

Egész nap orkánszerű szélvész dühöngött, valósággal veszedelem volt az utcákon járni. Elképzelhető tehát, hogy ebben a szélviharban milyen nagy riadalmat keletkezett Szoboszló lángba borulásának híre.

Hajdu-Szoboszlóról délután érkeztek a szomoru távirati híradások az alispáni hivatalhoz és a tűzoltósághoz.

Rásó Gyula alispán nyomban értesítette a tűzoltóságot, hogy Szoboszló lángokban áll és sürgős segédelmet kér.

Kovács Gyula, Szoboszló országgyűlési képviselője a következő táviratot küldte Debrecenbe:

Eddig 50 ház lángokban, az egész várost elpusztulás fenyegeti. Tűzoltókat kérek.

A debreceni tűzoltóság az értesítés után 45 perccel különvonaton Szoboszlóra ment. Publig Ernő parancsnok, Darvas Béla szakaszparancsnokkal, Bazsek Lajos mászmesterrel, 12 tűzoltóval, tűzoltógéppel, létrákkal felszerelve vonult ki. Velük ment a 39 ik gyalogezred minden századából 4-4 katoná egy tiszt és altisztek vezénylete mellett.

Később az esti vonattal újabb segítség indult Szoboszlóra. Kivonult egy utász szakasz is Simon főhadnagy vezénylete alatt.

A városban ezalatt izgató hírek terjedtek el Szoboszló teljes elpusztulásáról. Fokozta az ijedelmet, hogy alkonyatkor az ég vérbibor színbe borult, a mit nem annyira a szoboszlói tűz égre verődő fénye, mint inkább a szokatlanul erős esti pir okozott.

Szerkesztőségünket valósággal ostro molták a kérdezősködők. A tűzoltósághoz több ízben érkeztek jelentések a tüzről, a Szabadság tudósítója szintén szomoru híradással volt a veszedelemtől, mely Szoboszló lakosságát oly nagy csapással sújtotta.

Isten csodája, hogy az egész várost el nem pusztította.

Az első hiteles híradás szerint dél után 6 óráig 54 ház és 158 melléképület hamvadt el temérdek gabonával, eleséggel, butorral és gazdasági felszereléssel együtt.

A tüznél megjelent Puky Gyula főispán is Rásó István titkár kíséretében, továbbá Rásó Gyula alispán, Debrecenből az éjjelig elindult összes vonatokkal igen sokan utaztak ki Szoboszlóra.

A tüzről kiküldött tudósítónk részletes híradása így ez:

Kuszi Nagy Pálnál délután fél 3 óra tájban egy nád csomó meggyuladt. Rendes körülmények közt a veszedelmet könnyen el lehetett volna fojtani. De az irióztató viharban a kis nádcsomó tüze csakhamar lángba borította Kuszi Nagy Pál házat és a tűz oly rohamosan terjedt, hogy alig tíz perc múlva már 25 ház égett.

A városban iszonyu félelmet okozott a tűz.

Az emberek kétségbeesve szaladgáltak az utcákon, mindenki azt gondolta, hogy a nagy szélben egész Szoboszló menthetetlenül elpusztul.

A város tűzoltósága nem volt be rendezve nagy veszedelmek ellen való védekezésre, ennél fogva nemrég egyesülete feloszlott.

A tartós szárazság és a nagy szél valósággal tüziészekké tette Szoboszlót, így aztán nem csoda, hogy borzasztó rémület fogta el a város népét.

A rémületnek áldozata is van.

Tóth Sándor gazdálkodó, a ki betegen feküdt, a tűz hírére ijedtében meghalt.

Fokozta a hangulat elkeseredését, hogy a városnak nincs elég vízfordó szekere s szervezett tűzörtség hiányában mindenki fejét veszítette.

A fejtelenség akkora volt, hogy a szegény nép, melyet a veszedelem ért, éppen a szél irányában fekvő térsége hordta ki homiját s ez az árok szélén meggyuladt és elpusztult.

A tűz a vasuti állomás felé eső város szélén ütött ki, a hol a legszegényebb nép lakik. A Kuszi Nagy Pál házáról a tűz átszökken a negyedik házra, két szomszédja le sem égett, hanem azontul sodorta a tűzveszedelmet.

Az oltás rendkívül nehezen ment. Nagy szerencse, valóságos áldás volt Publig Ernő megjelenése, a ki európai szakképzettségével átvéve az intézkedéseket, a debreceni tűzoltósággal nagy szabásu munkát fejtett ki.

A rendet a Debrecenből érkezett katonaság tartotta fenn.

Megjelent Szentpétery Ferenc rendőrkapitányunk Mile Pál fogalmazóval és négy biztossal.

Este 9 órakor megérkezett a debreceni második őrség is:

Igy aztán sikerült a dühöngő elemet megfékezni.

A kár mintegy nyolcvanezer korona. Sok apró jószág, házi állat, gabona, eleség, tengeri, liszt, ruhanemű, butor, széna és szalma pusztult el a tűzben. Odaéget 17 sertés, tömérdek szárnyas.

Debrecenben a tűz hírére, tekintettel az erős szélviharra, Szikszay Gyula főparancsnok azonnal megerősítette az őrséget. Morvay Sötér parancsnok este átvette a laktanya vezetését és egész éjjel ügyeletet tartott.

S Z I N H Á Z.

Műsor.

Okt. 8. csütörtök, A drótos tót, daljáték másodsor. A

Okt. 9. péntek. A drótos tót, daljáték, harmadsor. B.

Okt. 10. szombat A drótos tót, daljáték; no gyedszer. C

Okt. 11. vasárnap délután Éjjel az erdőn népszimű — este Éjjeli menedékhely jelenetek a mélységből. Előszór

— (A szinigazgató híradása.) Ma csütörtökön kerül másodsor színpadra Lehar Ferenc nagy daljátéka A drótos tót a legutóbbi szereposztással. — Vasárnap két előadás lesz színházunkban, — délután Rákosi Jenő Éjjel az erdőn című népsziműve kerül színpadra, melynek a főbb szerepeit R. Réthy Laura, Krémerné L., Havasi Szidi, Püspöky Rózsi, Krémer Jenő, Sebestyén Géza, Faragó Odón, Mezei Andor, Szilágyi Aladár és Iványi Antal játsszák. Este lesz a premierje Gorkij Maxim Éjjeli menedékhelynek, a melynek főbb szerepeit Hahnel Aranka, Jeszenszkné Irén, Menszáros Margit, Püspöky Rózsi, Klenovits György, Sebestyén Géza, Faragó Odón, Krasznay Ernő, Pataki Béla, Iványi Antal, Karacs Imre, Csérnyi Béla, Szilágyi Aladár és Virághát Lajos játsszák. Az Éjjeli menedékhely vasárnap esti bemutatójára az utalványjegyek nem lesznek érvényesek.

E G Y L E T.

A rabsegélyző egylet választmánya f. hó 6 án este fél 6 órakor dr. Szűts Miklós törvényszéki elnök elnöklése alatt gyűlést tartott a kir. törvényszéki palota esküdti várakozó termében. A gyűlés hála örömmel vette tudomásul az igazságügyminiszternek az egylet céljaira való 4000 koronás adományát s meghívta az elnököt és a titkárt, hogy feliratilag köszönjék azt meg a választmány nevében. Elhatározta a választmány, hogy immár több mint 6000 korona állván rendelkezésre a rabmenház céljaira, lehetőleg megvesz egy földterületet, a melyen föl építi menházát s addig is kellő módon gondoskodik a kiszabadult s esetleg minden támasz nélkül élő foglyok rövid időre elhelyezéséről. Tudomásul vette a választmány, hogy az ügyvezető bizottság a f. évi április hó 26 án tartott közgyűlés óta 21 egyénnek 537 korona segélyt osztott ki s öt elítéltnak nyomorgó családját részesíti összesen 60 korona havi segélyezésben.

TÁVIRATOK.

A Kossuth szobor koszorúja.

Szeged, okt. 7. Ma több tekintélyes polgárt hallgattak ki, a kik kijelentették hogy a koszorú költségeit valóban a visszatartott katonák gyűjtötték, de a koszorút a polgárok tették a szoborra. Együttal kijelentették, hogy semmiféle nyomás alatt sem nevezik meg azokat a katonákat, kik a pénzt gyűjtötték. A kórházban fekvő öt sebesült állapota igen súlyos. Kossuth Ferenc kiáltványt intézett Szeged lakosságához, nyugalomra szólítván fel Szeged népét. A kiáltványt a lapok délután külön kiadásban közölték a lakossággal. Estére több független ségi képviselő érkezik a városba.

Szeged, okt. 7. Ma este lecsilapodni nem tudó polgárság, nagy tömeggé verődve ismét tüntető körmenetet rendezett. A tüntetők Polner képviselő lakásához vonultak és onnan a Kossuth szoborhoz. Utközben a tüntetők, az államvasuti épületnek és a takarékpénztárnak ablakait beverték, az elősiető rendőrséget kövekkel dobálták, egy rendőr súlyosan, 4 könnyen megsebesült. A katonaság helyreállította a rendet. Asbóth Jenő főhadnagy leesett lováról, könnyen megsebesült.

A képviselőház összehívása.

Budapest, okt. 7. A függetlenségi párt a szegedi események miatt a képviselőházat sürgősen össze akarja hívni, hogy a szigorú megtorlást a ház köve telje.

Katonák koszorúja Batthyány sirján.

Budapest, okt. 7. A kerepesi-uti temetőben gróf Batthyány Lajos mauzoleumán ma koszorút találtak, rajta levélborítékot; feltépendő felirással. A borítékban levél volt, mely szerint a koszorút a 44-ik gyalogezred visszatartott katonáinak nevében helyezték a mauzoleumra, törhetetlen ragaszkodásuk

jeléül a vértanuk iránt kiknek tetteiből erőt meritenek életük árán is küzdeni a kétfejű sas ellen.

Szegedényi beiktatása.

Nagyvárad, okt. 7. Szegedény Pál püspök ma meglátogatta a főispánt, alispánt, polgármestert, királyi táblai, törvényszéki elnököt, pénzügyigazgatót és postaigazgatót. Délután fél ötkor kezdődött a tisztelgő küldöttségek fogadása, először a káptalan és egyházmegyei pap ság, azután az egyházak, a város, a megye, a katonaság, a hivatalok és testületek küldöttségei jelentek meg az új püspöknél. Közük a debreceni katolikus egyház díszes küldöttsége Wolafka püspökkel, kiket az új püspök rendkívül szívesen fogadott. Az ünnepies egyházi beiktatás holnap reggel 9 órakor lesz.

Tüntető huszarak.

Szombathely, okt. 7. Egy csoport harmadéves honvédszázár tüntetési szándékkal végig vonult az utcákon. Utközben őrzárattal találkozott. Az őrzárat a huszárokkal szemben állást foglalt, minek következtében a tüntetők nagyrésze viszatért a kaszárnyába, az ellenszegülőket az őrzárat bekísérte. Az összeverődött tömeg az őrzáratot szidalmazta. A városban őrzáratok cirkálnak.

Tüntető sztrájkolók.

Budapest, okt. 7. Ma este a Pesti Hirlap és a Budapest előtt a nyomdász sztrájkolók tüntettek. A Budapest ablakait bevették. A rendőrség szétkergette őket.

Gabona tőzsde.

Budapest, okt. 7. Buzakinál mérsékelt, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 16,000 métermázsa került forgalomba gyöngén tartott, közben néhány fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabona nemek bágyadtak. Idő: szép.

Buza októberre	7.50—51
„ novemberre	7.65—66
Rozs októberre	6.15—16
„ novemberre	6.42—43
Zab októberre	5.31—32
„ novemberre	5.59—60
Répe októberre	5.90—91
„ novemberre	11.85—95

Regényosarnok.

A tejtetevér.

Harmadik rész.

(Folytatás.)

Vitaline esinos lány, mint a jó tej és ingerlő, mint a friss cseresznye.

Nem tanácslom, hogy udvarolj neki mert először is hiába vesztegetnéd az idődet, másodsor meg nagy gázságot is mivelnél.

— Nem vagyok én falusi Don Juan —ifelelé Savinien megvetően. — Nincs s vesztegetni való időm.

Viszontlátásra doktor bácsi.

De azért a mint a paplak felé vette utját, folyton a doktor szavai motoszkáltak a fejében és érezte mint izgatták fel kíváncsi érdeklődését.

Nagyon szép lánnyá fejlődhetett ez kis Vitaline, ha az öreg Villemier annyira félti attól, hogy ő nem fog tudni

ellenállni a kísértésnek. Meg aztán jonevelésü, becsületes leány is.

Mialatt végigment a falu verőfényben uszó egyetlen utcáján, észébe jutottak azok a napsugaras rezelek, melyeket tejtetevérével együtt a kis falusi házikóban töltöttek, azok a séták az erdő mélyén, gyermekes terveik, amidőn arról álmodoztak, hogy ketteskén egy kis szénégető kunyhóban fognak majd lakni.

Óh minő ködös messziségbe tűntek azok a gyermekábrándok!

(Folyt. köv.)

VAROSI SZINHÁZ.

Csütörtök okt. 8. A. bérlet.

m á s o d s z o r:

A DRÓTOS TÓT.

Regényes nagy daljáték 3 felvonásban.

Személyek:

Günther bádigos mester	Faragó Ödön
Mici, leánya	Krémerné Lili
Jankó üzletvezetője	Karacs Imre
Pfefferkorn Farkas Lipót	Krémer Jenő
Zsuzska eselédleány	R. Réthy Laura
Miklós. huszárkaplár	Mezei Andor
Giza) orfeum énekesnők	Püspöki Rózi
Lóri)	Kendi Piroška
Örmester	Szalai Károly
Girált báró) huszárönkéntesek	Virágháti Alajos
Koháry)	Cserni Béla

NYILT-TÉR.

Dr. Farkas Ignác

ügyvédi irodáját

Debreczenben, Piacz-utca 40. sz. házban

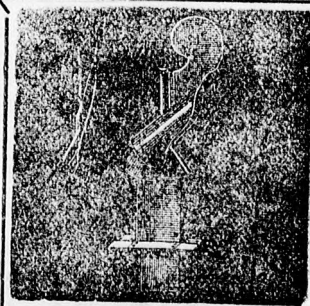
(I. emelet)

Hungária-kávéházzal szemben megnyitotta.

Kiadó lakas.

Széchenyi-utca 5. sz. alatt szép udvari lakás 2 szoba, előszoba, konyha, kamara és hozzátartozókkal November 1-re olcsón kiadó.

Nincs többé szobafüst!
Minden kéményt megjavít

a John-féle szab.
kémény-toldó

Egyedárusítás:

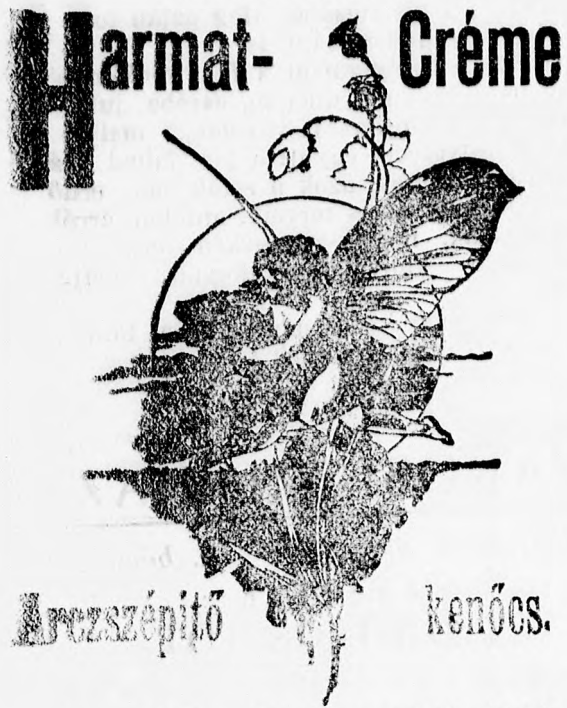
Lukács Vilmosnál

Debrecen, Hatvani utca 5. sz.

150,000 darab forgalomban.

1 Olcsó és szélesért!

MHALOVITS-féle
Harmat-Crème

Arccszépitő kenőcs.

- 1. Harmat-Crème a legjobb arccszépitő s kézbőr-ápoló kenőcs, mely üdévá, puhává, fehérré teszi az arcz bőrt.
 - 2. Harmat-Crème sem ólmot, sem higanyt nem tartalmaz s teljesen ártalmatlan hatású.
 - 3. Harmat-Crème nappal is használható, miután nem zsíroz s a poudert jól állja.
 - 4. Harmat-Crème nem teszi fényessé az arcot s fehérti a bőrt.
 - 5. Harmat-Crème kiváló jó hatású mindennemű bőrbetegségeknél; pattanások s miteserek (bőr-szárazság) elmulasztására, napégette s szélkifujtás ellenében, s köznél.
 - 6. Harmat-Crème teljesen zsírtalan, habszerű, jóillata arccsárazós egy tégelyének ára egy korona.
 - 7. Harmat-Crème szappan, mely a Crème hatását fokozza, árcsüvegként 35 kr.
- Előadó: a készítő MHALOVITS I. gyógy-
szerésznél Debreczenben.

A legjobb petroleum.

Csak egy próba rendelvény, és mindenki meggyőződhetik, hogy a legjobb petroleum

egyedül **Kovács János** petroleum kereskedőtől szerezhető be.

Megrendelhető **Blattner József** úrnál, *Csapó-u. sarkán és Hadház-utca 9. sz. a.* Öt literenkint helyben házhoz szállítatik.

MENYASSZONYI
KELENGYE
kiállítás.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai

ujjonnan berendezett

áruházukban,

Kistemplombazár.

Eladó.

Sürgősen más vállalat miatt, jól berendezett, s jó vevőkörrel egy **Tüzifa** üzlet, mely biztos existenciát képez, oly egyénnek mely azt fejleszteni képes. (Cím a kiadóba.)

Több rendbeli érmekkel kitüntetve!

Alapított 1875. évben.

Egyedüli butorgyár Debreczenben.

SCHVARGZ VILMOS

cs. és kir. udvari butorgyáros és a legjobb szabadalmazott asztalok gyártója.

Üzlethelyiség: Piac-u. 71.

Gyartelep: Szalka-u. 5.

Teljes lakberendezések állandó kiállításán. — Egyszerű, de kitűnő minőségű, saját készítményű butorok, a

legfényesebb kivitelig, legolcsóbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal készséggel, díjmentesen szolgálók.

Debrecen, Piac-utca 49.
postával szemben.

Általánosan elismert legjobb bevásárlási hely férfi-, fiu- és gyermek ruhákban.

NEUMANN magyarszág legnagyobb ruházata, cs. és királyi udvari szállító.